

Second B.A.M.S. (2010)/(2012)/(2017) Examination,
Summer - 2023 (Phase - III)

CHARAK SAMHITA (PURVARDHA)

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **black ball point pen only.**
 - 2) **Do not write anything on the blank portion of the question paper.** If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks.**
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]
Short answer question (any five out of six) :
- a) निराग्नि स्वेद
Niragni Sweda
 - b) जीर्णज्वरामध्ये घृतपानाचे महत्त्व
Importance of ghritpan in Jirna Jwara.
 - c) स्पष्ट करा - "निदानार्थकरो रोगो रोगस्या उपलभ्यते"॥
Explain - "निदानार्थकरो रोगो रोगस्या उपलभ्यते"॥
 - d) लंघनाचे प्रकार
Types of Langhan
 - e) मांसप्रदोषज रोग
Mansapradoshaj Roga.
 - f) शास्त्रज्ञानाचे उपाय
Resources to obtain Shastradnyan

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

[6 × 5 = 30]

Short answer question (any six out of seven) :

- मात्रावत आहार
Matravat Aahar
- रक्तपित्ताचे पूर्वरूप व साध्य-असाध्यता
Purvaroop and Sadhya-Asadhyata of Raktapitta.
- प्रकृतिसमसमवेत आणि विकृतिविषमसमवेत सिद्धांत
Prakritisamasamvet and Vikriti-Vishamsamvet Siddhant.
- अपर्तणजन्य विकार व चिकित्सा
Apatarpanjanya Vikar and treatment.
- इंद्रियस्थानाचे महत्त्व
Importance of Indriyashtan
- गर्भोपघातकर भाव
Garbhopaghatkar Bhav
- स्वप्न प्रकार आणि स्वप्नविषयक अरिष्ट
Types of Swapna (dreams) and Arishta (Prognosis) based on swapna (dreams)

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

- स्रोतोदुष्टिचे हेतु, लक्षण व सामान्य चिकित्सा वर्णन करा.
Explain hetu, Lakshana and Samanya Chitsa of Srotodusti.
- कुष्ठनिदान सविस्तर वर्णन करा.
Explain 'Kushtanidan' in detail.
- त्रिविध एषणा वर्णन करून चतुर्विध प्रमाणाने पुनर्जन्म सिद्ध करा.
Describe Trividheshnas and prove Punarjanma by Chaturvedha praman.
- गुरूचातर्पणं चेष्टं स्थूलानां कर्शनं प्रति । कृशानां बृहणार्थं च लघु संतर्पणं च यत्॥ सुत्र स्पष्ट करून संतर्पणीय अध्यायाचे वर्णन करा.
Explain the sutra - गुरूचातर्पणं चेष्टं स्थूलानां कर्शनं प्रति। कृशानां बृहणार्थं च लघु संतर्पणं च यत्॥ and also explain Santarpaneeya Adhyaya.

Second B.A.M.S. (2010)/(2012) Third B.A.M.S. (2017) Examination,
Summer - 2023 (Phase - III)

AGADTANTRA, VYAVAHARAYURVED EVUM VIDHIVAIDYAK

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **black ball point pen only.**
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper.** If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right indicates full marks.**
 - 5) Draw diagrams **wherever necessary.**
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]

Short answer question (any five out of six) :

- a) वाइपर दंश विषाक्तता लक्षण सांगा.
Give the sign and symptoms of viper bite poisoning.
- b) चिकित्सीय साक्ष प्रकारांचे संक्षिप्त वर्णन करा.
Describe in short the type of medical evidences.
- c) अवशोषित विष निर्हरणाच्या प्रक्रिया लिहा.
Write the procedures for elimination of absorbed poison.
- d) प्राकृत गर्भपात व अपराधिक गर्भपात ह्यात भेद लिहा.
Write the differences between Natural abortion and Criminal abortion.
- e) खालील विषांचे प्रतिविष व सक्रीय तत्त्व लिहा.
i) अहिफेन ii) धतुरा iii) कृपिलु
Write the antidote and active principle of the following
i) Opium ii) Dhatura iii) Nux Vomica
- f) संहितोक्त वैद्याचे गुण लिहा.
Write guna of Vaidya as per Samhita.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

[6 × 5 = 30]

Short answer question (any six out of seven) :

a) आधुनिक वैद्यकानुसार आहार विषाक्ततेचे प्रकार लिहा.

Write the types of food poisoning as per modern science.

b) मानवीय अंग-प्रतीरोपण विधेयक-1994 ह्यावर टीप लिहा.

Write answer on transplantation of human organ bill - 1994.

c) स्थावर विषाच्या द्वितीय विषवेगाची लक्षणे व चिकित्सा थोडक्यात सांगा.

Give the signs and symptoms and treatment of Dwitiya Visha Vega of Sthawara Visha.

d) मृत्यु प्रमाणपत्र देतांना ह्यावयाची काळजी थोडक्यात लिहा.

Write in short the precautions while issuing a death certificate.

e) संदिग्ध विषाक्ततेच्या प्रकरणात रासायनिक परीक्षणार्थ सामान्यपणे संरक्षित करण्यात येणाऱ्या अंतवस्तुंचे वर्णन करा.

Describe the routine viscera preserved in case of suspected poisoning for chemical analysis.

f) क्षत-चिन्ह ह्यावर टीप लिहा.

Write answer on scars.

g) विषाक्ततेच्या प्रकरणात चिकित्सकाची कर्तव्ये लिहा.

Write the duties of medical practitioner in Poisoning cases.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

a) मद्य (इथिल अल्कोहोल) चे वर्गीकरण, घातक मात्रा, घातक अवधि, तीव्र विषाक्ततेची लक्षणे व चिकित्सा मृत्युत्तर रूप व न्यायवैद्यकीय महत्व लिहा.

Write the classification, fatal dose, fatal period of ethyl alcohol and write sign and symptoms, treatment postmortem appearances and medicolegal importances of its acute poisoning.

- b) मृतजात व अंतर्मृतजात शिशु म्हणजे काय? अंतर्मृतजात शिशुची लक्षणे लिहा तथा नवजात शिशु मृत्युची अपराधिक कारणे लिहा.

What is meant by a still born child and a deadborn child ? Write the signs of deadborn child and also write the criminal causes of death of new born child.

- c) मूषक दंश विषाक्ततेची लक्षणे व चिकित्सा आयुर्वेद व आधुनिक वैद्यकानुसार सविस्तर लिहा.

Write the sign and symptoms and treatment of rat bite poisoning as per ayurved and modern science.

- d) विद्ध - क्षताचे प्रकार व वैशिष्ट्ये लिहून क्षतज मृत्युची कारणे सविस्तर लिहा.

Write the types and characteristics of punctured wound and write in detail the causes of death from wounds.

**Second B.A.M.S. (2010)/(2012)/(2017) Examination,
Summer - 2023 (Phase - III)
RASASHASTRA EVUM BHAISHAJYKALPANA - I**

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **black ball point pen only.**
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper.** If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks.**
 - 5) Draw diagrams **wherever necessary.**
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]
Short answer question (any five out of six) :
- a) लोहीतीकरण व सत्वपातन स्पष्ट करा.
Explain Lohitikaran and Satvapataana.
 - b) द्रावक गणातील द्रव्यांची नावे व उपयोगे लिहा.
Write names of dravya and uses of Dravak gana.
 - c) खल्वयंत्राचे वर्णन करा.
Describe Khalvayantra.
 - d) वाराहपुटाचे वर्णन करा.
Describe Varahaputa.
 - e) पंचामृत परपटी घटकद्रव्ये सप्रमाण लिहून व उपयोग लिहा.
Write ingredients with proportion and uses of Panchamrita Parpati.
 - f) पुट व्याख्या व उपयोग लिहा.
Write definition and uses of 'puta'.

03232A

[6 × 5 = 30]

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven) :

a) मारण परिभाषा व भस्म परीक्षा लिहा.

Write definition of Marana and Bhasma pariksha.

b) हिंगुलोत्थ पारद निर्माण विधी लिहा.

Write the method of preparation of Hingulottha parada.

c) रसक द्रव्यांचे पर्याय, रासायनिक सुत्र, प्रकार, शोधन व गुण धर्म वर्णन करा.

Describe synonyms, chemical formula, types, method of shodhana and properties of Rasaka.

d) सुधावर्गातील द्रव्यांची नावे लिहून शंख द्रव्यांचे वर्णन करा.

Write names of Sudhavarga dravyas and describe Shankha.

e) पारदाच्या मूर्च्छन व दीपन संस्काराचे वर्णन करा.

Describe Murchchan and Dipana Samskara of Parada.

f) सुवर्णराज वंगेश्वर कल्पाचे घटक द्रव्य निर्माण विधी व उपयोग वर्णन करा.

Describe ingredients, method of preparation and therapeutic use of Suvarnaraj Vangeshwar.

g) पातालकोष्ठी व गारकोष्ठीचे वर्णन करा.

Describe Patalakoshthi and Garakoshthi.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

a) 'संस्कार' म्हणजे काय? संस्कार व शोधनातील भेद स्पष्ट करा. पारद अष्टविध संस्काराची नावे लिहून बोधन संस्काराचे वर्णन करा.

What is Samskara ? Explain difference between Samskara and Shodhana. Write Ashtavidha Samskara of parada and describe Bodhana Samskara.

b) पुटाची व्याख्या लिहा. पुट प्रक्रिया स्पष्ट करून, कपोत पुट व कुक्कुटपुटाचे साकृती वर्णन करा.

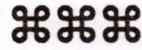
Define Puta. Explain method of application of Puta. Describe Kapota and Kakkutputa with diagram.

- c) महारसातील द्रव्यांची नावे लिहा. वैक्रांत व चपल या द्रव्याचे उत्पत्तीस्थान, प्रकार, ग्राह्याग्राह्यत्व, शोधनविधी व आमायिक प्रयोग वर्णन करा.

Write names of Maharasa dravya. Describe occurrence, types, grahyaagrahyata, method of shodhana, therapeutic use of Vaikranta and Chapal.

- d) गर्भपालरस, आनंदभैरवरस व कुमारकल्याण रस या कल्पांची घटकद्रव्ये, निर्माणविधी, आमायिक प्रयोग मात्रा व उपयोग वर्णन करा.

Describe ingredients, method of preparation, therapeutic dose and use of Garbhapalarasa, Anandabhairavarasa and Kumarkalyana rasa.

Second B.A.M.S. (2010)/(2012)/(2017) Examination, Summer - 2023
(Phase - III)

RASASHASTRA EVUM BHAISHAJY KALPANA - II

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **black ball point pen** only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) Draw diagrams **wherever necessary**.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]
Short answer question (any five out of six) :
- a) क्षीरपाक कल्पना वर्णन करा.
Write Kshirpak Kalpana.
 - b) संधान सिद्धी लक्षण लिहा.
Describe Sandhan Siddhi lakshan.
 - c) नस्याचे प्रकार लिहा.
Write the types of Nasya.
 - d) गुडूची घन निर्माण विधी व उपयोग लिहा.
Write preparation method of Guduchi Ghana & its uses.
 - e) तंडुलोदक निर्माण विधी व उपयोग लिहा.
Write preparation method & uses of Tandulodak.
 - f) "युष" वर्णन करा.
Describe "Yusha".

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven) :

- क्षार निर्माण पद्धती व उपयोग लिहा.
Write preparation method of Kshar and its uses.
- मान परिभाषा व प्रकार लिहा.
Define "Mana" and write types of "Mana".
- वटिका पर्यायी नाव व महत्व लिहा.
Write synonyms and importance of Vatika.
- सौवीरक व कांजी कल्पनेचे निर्माण विधी व उपयोग लिहा.
Write preparation method and uses of Sauviraka & Kanji kalpana.
- चूर्ण कल्पना म्हणजे काय? चूर्णाचे विविध प्रकार वर्णन करा.
What is Churna kalpana? Write types of Churna Kalpana.
- अनुवासन व निरुह बस्ती निर्माण विधी व उपयोग लिहा.
Write the preparation method and uses of Anuvasan and Niruh Basti.
- खालील वर्णन करा :
i) एंड रनर ii) टेबलेट मेकींग मशीन
Explain the following : i) End Runner, ii) Tablet Punching Machine.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

- पंचविध कषाय कल्पना कोणत्या, क्वाथ व फांट कल्पनेचे सविस्तर वर्णन करा.
Name of Panchvidh Kashaya kalpanas. Describe Kwath and Phanta Kalpana in detail.
- भैषज्य कल्पनेचे आधारभूत सिद्धांत वर्णन करा.
Describe Basic principles of Bhaishajya Kalpana in details.
- स्नेहपाक कल्पना वर्णन करुन जात्यादि घृताचे घटक द्रव्य, निर्माण विधी, उपयोग वर्णन करा.
Describe Snehapaka Kalpana and write ingredients, preparation method. Therapeutic uses of Jatyadi Ghrut.
- खालील कल्पांचे घटक द्रव्य, निर्माण विधी, मात्रा, उपयोग लिहा.
i) संजीवनी वटी ii) त्रिफला गुग्गुळ iii) वासावलेह
Write the ingredients, preparation method, dose, uses of given kalpas :
i) Sanjivani Vati, ii) Triphala Vati, iii) Vasa Avaleha.

गुग्गुळ ✓
ॐॐॐ

c) खालील कर्म सोदाहरण वर्णन करा.

- i) संशमन
- ii) संशोधन
- iii) छेदन
- iv) खंसन
- v) मेध्य

Write in detail about following Karma with example.

- i) Sanshamana
- ii) Sanshodhana
- iii) Chedana
- iv) Sransana
- v) Medhya

d) गुण 'निरुक्ती', लक्षण, स्वरूप, वर्गीकरण लिहून गुणांचे प्राधान्य व शरीर गुणांचा चिकित्सेतील उपयोग वर्णन करा.

Write Nirukti, Lakshan, Swarup and classification of 'Guna', describe the Guna Pradhanya & write the uses of Sharira Gunas in Chikitsa.

- Q. 1 a - ह्या पाच कर्मांना
- b - शरीर गुणांचा
- c - शरीर गुणांचा सुवादी
- d - शरीर गुणांचा
- e - शरीर गुणांचा
- f - शरीर गुणांचा

Second B.A.M.S. (2010 / 2012 / 2017) Examination, Summer - 2023
(Phase - III)

DRAVYAGUN VIGYAN - I

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]

Short answer question (any **five** out of **six**) :

- a) 'द्रव्य पांचभौतिकत्व' स्पष्ट करा.
Explain 'Dravya Panchabhautikatva'.
- b) अभाव प्रतिनिधी द्रव्य संकल्पना सोदाहरण स्पष्ट करा.
Explain concept of 'Abhav Pratinidhi Dravya' with example.
- c) वीर्य व्याख्या लिहून वीर्य उपलब्धी हेतू लिहा.
Write definition of Veerya and Veerya upalabdhi Hetu.
- d) 'विचित्र प्रत्ययारब्ध द्रव्य' संकल्पना सोदाहरण स्पष्ट करा.
Explain the concept of 'Vichitra pratyayarabdha dravya' with example.
- e) 'अवस्थापाक व निष्ठापाक' भेद वर्णन करा.
Differentiate between 'Avasthapaka and Nisthapaka'.
- f) टिप लिहा - वल्लीपंचमूळ.
Write a note on Vallipanchamool.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

[6 × 5 = 30]

Short answer question (any six out of seven) :

a) द्रव्य अशुद्धी प्रकार वर्णन करून चित्रक व हिंगू शोधन लिहा.

Write down types of Dravya impurities with Chitrak and Hingu Shodhan.

b) राजनिघंटू विवेचन करा.

Write in detail about 'Raj Nighantu'.

c) गुण निरूक्ती, व्याख्या व वर्गीकरण लिहा.

Write etymological derivation, definition and classification of Guna.

d) भूमिविचार सविस्तर वर्णन करा.

Explain Bhoomi Vichar in detail.

e) औषध व आहारामध्ये रसोपयोग क्रम स्पष्ट करा.

Describe the Rasopayoga Krama in Aushadh and Ahara.

f) 'रस' व 'विपाक' भेद सविस्तर वर्णन करा.

Differentiate between 'Rasa' and 'Vipaka' in detail.

g) चरकोक्त द्रव्य संग्रह काल सविस्तर वर्णन करा.

Explain Charakokta dravya Sangraha Kala in detail.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

a) लवण रसाची उत्पत्ती, लक्षणे, गुणकर्म, अतियोग लक्षणे, रसकर्मापवाद, लवणरस स्कंध या मुद्यांच्या आधारे सविस्तर वर्णन करा.

Write in detail about Lavan Rasa with the help of following points : Utpatti, Lakshana, Gunakarma, Atiyoga lakshana, Rasakarmapwad and Lavanarasa skandha.

b) प्रशस्त भेषज लक्षणे लिहून विरूद्ध संकल्पना सविस्तर वर्णन करा.

Write Prashasta Bheshaja (Ideal drug) Properties and explain in detail concept of Viruddha (Incompatibility of the dravyas).

Second B.A.M.S. (2010 / 2012 / 2017) Examination,
Summer - 2023 (Phase - III)
DRAVYAGUN VIGYAN - II

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **black ball point pen only.**
 - 2) **Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.**
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) **The number to the right indicates full marks.**
 - 5) **Draw diagrams wherever necessary.**
 - 6) **Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.**
 - 7) **Use a common answer book for all sections.**

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]

Short answer question (any five out of six) :

- a) "वृक्षाम्ल" या द्रव्याचे प्राप्तीस्थान व प्रयोज्यांग वर्णन करा.
Write distribution and useful part of Vrukshamla.
- b) "गर्भस्थापन" कर्म करणाऱ्या कोणत्याही तीन द्रव्यांची नावे लिहा.
Write names of any three Dravyas acting as 'Garbhashthapan'
- c) रासायनिक संघटनाच्या आधाराने मदनफलाचे वामक कार्य स्पष्ट करा.
Explain Emetic action of Madanphala with the help of its phytochemistry.
- d) बीजक या द्रव्याचे प्रयोज्यांग, रासायनिक संघटन आणि रोगघ्नता लिहा.
Write useful part, chemical constituent and Indication of Beejaka.
- e) शृंगाटक द्रव्याचे स्वरूप व कर्म स्पष्ट करा.
Write Swaroop and Karma of Shrungataka.
- f) सैरेयक या द्रव्याच्या प्रकारांचे Latin name लिहून महत्वाचे कर्म सांगा.
Narrate the Latin names of types of Saireyak along with its action?

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

[6 × 5 = 30]

Short answer question (any six out of seven) :

- कंटकारी या द्रव्याचे स्वरूपात्मक वर्णन करून श्वसन संस्थानावरिल कर्म स्पष्ट करा.
Describe Morphology of Kantakari along with its action on respiratory system.
- आर्द्रक व शुंठी च्या रसपंचकामधील भेद आणि कर्म स्पष्ट करा.
Describe in detail about differences of Rasapanchaka among Ardrak and Shunthi with its Karma.
- चरकोक्त वर्ण्य हा दशेमानी गण लिहून महत्व लिहा.
Write Dashemani Gana of Charak with its importance.
- जटामांसी, शंखपुष्पी व वचा यांच्या मेध्य कर्मातील भेद स्पष्ट करा.
Explain the differences in the Medhya Karma of Jatamanshi, Shankhapushpi and Vacha.
- कुटजाचे प्रकार Latin name आणि कर्मानुसार स्पष्ट करा.
Explain type of Kutaja with Latin names & their Karma.
- Parental routes चे प्रकार लिहा.
Explain about the types of Parental routes.
- नागकेसराच्या प्रकारांची Latin name लिहून शोणीत स्थापन कर्म स्पष्ट करा.
Write Latin names of different types of Nagakesar and explain its Shonitasthapan Karma.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

- गुग्गुलु या द्रव्याचे पर्यायी नाव, विविध भाषिक नावे, Botanical name, family गण, स्वरूप, उपयुक्तांग, रासायनिक संघटन, रसपंचक, दोषघ्नता, रोगघ्नता, आमयिक उपयोग, मात्रा, योग, शोधन, आकृतीसह स्पष्ट करा.
Write Guggulu's synonyms, Vernacular name, Gana, Habit, Useful part, Chemical constituent, Rasapanchak, Doshaghnata, Rogaghnata, Amayika Upayoga, Matra, Formulations, Purification & its figure.
- खालील द्रव्यांच्या रासायनिक संघटनाच्या आधारे त्याचे कर्म स्पष्ट करा.
 - आरग्वध
 - कपिकच्छू
 - वासा
 - पिप्पली
 - कुमारी

Explain the action of the following Dravyas according to its chemical constituent

 - Aragvadha
 - Kapikacchhu
 - Vasa
 - Pippali
 - Kumari

c) खालील जांगम द्रव्याचे स्वरूप, गुण, कर्म, विविध उपयोग लिहा.

i) कस्तुरी

ii) गोरोचन

iii) मृगशृंग

Explain Swaroop, Guna, Karma & different uses of following Jangam dravyas

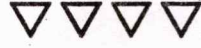
i) Kasturi

ii) Gorochana

iii) Mrugsrunga

d) Antimalarial, Antimicrobial आणि Amoebicidal drugs ची माहिती Pharmacology च्या आधारे स्पष्ट करा.

Write in detail about Pharmacology of Antimalarial, Antimicrobial and Amoebicidal drugs.

Second B.A.M.S. (2010/2017)/Third B.A.M.S. (2012) Examination,
Summer - 2023 (Phase - III)

ROGA NIDAN EVAM VIKRITI VIGYAN - I

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) :

[5 × 3 = 15]

Short answer question (any **five** out of **six**) :

- a) रक्तवह स्रोतस दृष्टि हेतू लिहा.
Write Raktavaha Strotas Dushti Hetu.
- b) सामवायु लक्षणे लिहा.
Write lakshan of Saamavayu.
- c) इस्चीमिया थोडक्यात लिहा.
Write short note on Ischemia.
- d) धातुपाक स्पष्ट करा.
Write note on Dhatupaka.
- e) बिनाइन आणि मॅलिग्रंट ट्युमर मधील भेद लिहा.
Write difference between Benign & Malignant tumour.
- f) मायक्रो न्युट्रिअंट्स आणि मॅक्रो न्युट्रिअंट्स वर टीप लिहा.
Write a short note on Micronutrients and Macronutrients.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven) :

- बॅक्टेरिया वर्गीकरण सविस्तर लिहा.
Write about classification of bacteria.
- स्रोतोदुष्टी आणि खवैगुण्य यांतील फरक स्पष्ट करा.
Write the difference between Strotodushti & Khavaigunya.
- दोष धातु आश्रयाश्रयी भाव स्पष्ट करा.
Write Ashrayashrayi bhava of dosha and dhatu.
- व्याधीक्षमत्व स्पष्ट करून वर्गीकरण लिहा.
Write the concept of Vyadhikshamatva and explain classification.
- ओजदुष्टी व्याख्या व प्रकार लिहा.
Write definition and types of Ojodushti.
- व्याधी घटक वर्णन करा.
Write about Vyadhi ghatak.
- अष्टौनिंदित संकल्पना स्पष्ट करा.
Write the concept of Ashtaunindit.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

- निदानपंचक सविस्तर वर्णन करा.
Write Nidanapanchak in detail.
- दशविध परीक्ष्यभाव सविस्तर वर्णन करा.
Write Dashavidha Parikshyabhav in detail.
- अनुक्तव्याधी संकल्पना लिहून सोदाहरण महत्व स्पष्ट करा.
Write concept of Anukta Vyadhi & Explain with examples.
- रोगीपरीक्षा सविस्तर लिहा.
Write Rogipariksha in detail.

Second B.A.M.S. (2010)/(2017)/Third B.A.M.S. (2012) Examination,
Summer - 2023 (Phase - III)

ROGA NIDAN EVAM VIKRITI VIGYAN - II

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper.** If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]

Short answer question (any five out of six) :

- a) पांडु पूर्वरूपे लिहा.
Write Purvarupa of Pandu.
- b) औपसर्गजन्य व्याधी हेतू लिहा.
Write hetu of Upasargjanya Vyadhi (Communicable disease).
- c) ग्रहणी व्याधी साध्यासाध्यत्व लिहा.
Write Sadhyasadhyatwa of Grahani Vyadhi.
- d) अपस्मार संप्राप्ति लिहा.
Write samprapti of Apasmara.
- e) एस.एल.आर. टेस्ट परीक्षण.
S.L.R. Test examination.
- f) विसुचिका लक्षणे लिहा.
Write lakshana of Visuchika.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

[6 × 5 = 30]

Short answer question (any six out of seven) :

- एकादश रूप राजयक्ष्मा लक्षणे लिहा.
Write lakshana of Ekadasha rupa rajayakshma.
- विषमज्वर हेतु, संप्राप्ति व प्रकार लिहा.
Write hetu, samprapti and types of Vishama Jwara.
- कुष्ठ हेतु, पूर्वरूप व दोषदूष्य संग्रह लिहा.
Write hetu, purvarupa and dosha dushya sangraha of Kushtha.
- प्लिहावृद्धीची कारणे लिहा.
Write causes of Splenomegaly.
- हृद्रोग लक्षणे व त्यातील अर्वाचीन परीक्षणे लिहा.
Write lakshana and modern investigations of hridroga.
- अर्दित हेतु व लक्षणे लिहा.
Write hetu and lakshana of Ardita.
- रूद्धपथ कामला लक्षणे व प्रयोगशालेय परीक्षणे लिहा.
Write lakshana and laboratory investigations of Ruddhpatha Kamala.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

- उदरवृद्धी लक्षणाचे व्यवच्छेदक निदान लिहा.
Describe Vyavachhedaka nidana of Udarvridhi lakshana.
- प्रमेह हेतु, संप्राप्ति, पूर्वरूप, रूप लिहून मधुमेह संप्राप्ति व त्यामध्ये केली जाणारी प्रयोगशालेय परीक्षणे लिहा.
Write hetu, samprapti, purvarupa, rupa of prameha. Also describe samprapti and laboratory investigations of Madhumeha.
- कास व्याधी निदान पंचकाद्वारे वर्णन करा.
Describe Kasa Vyadhi according to Nidan panchak.
- संधिशूल लक्षणाचे व्यवच्छेदक निदान लिहून संधिगतवात संप्राप्ति व संधि परीक्षण लिहा.
Write Vyavachhedaka nidana of lakshana sandhishoola and describe samprapti of Sandhigatavata and examination of joints.

Second B.A.M.S. (2010) / Third B.A.M.S. (2012)/(2017)
Examination, Summer - 2023 (Phase - III)
SWASTHAVRITTA AND YOGA - I

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]
Short answer question (**any five** out of **six**) :
- a) दंतधावन विधी
Write procedure of "Dhantdhavan".
 - b) सुश्रुताचार्यानुसार स्वस्थ व्याख्या स्पष्ट करा.
Write definition of Swastha according to Sushrutacharya.
 - c) आदानकाल व विसर्गकाल भेद.
Write difference between Aadankal and Visargakal.
 - d) धुमपान प्रकार व महत्व लिहा.
Write types of Dhumpan and its importance.
 - e) जीवनसत्व-अ अभावजन्य लक्षणो.
Write signs of Vitamin-A deficiency.
 - f) अधारणीय वेग लिहा.
Write Adharniya Vega.

03324A

[6 × 5 = 30]

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven) :

- कपालभाती व भस्त्रिका वर्णन करा.
Describe Kapalbhathi and Bhastrika.
- उपवास चिकित्सेचे महत्व वर्णन करा.
Describe importance of Upavasa Chikitsa.
- सर्वांगासन व हलासन वर्णन करा.
Describe Sarvangasana and Halasana.
- अष्टौआहारविधी विशेषायतन वर्णन करा.
Describe "Ashtaharvidhivisheshayatanani"
- ऋतु व दोषसंबंध लिहून त्यांचे उपक्रम वर्णन करा.
Write relation between Ritu and Dosha and its upakramas.
- निद्रा प्रकारासहीत वर्णन करा.
Describe types of Nidra.
- निसर्गोपचाराचे सिद्धांत वर्णन करा.
Write principles of Nisargopchar.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

- दिनचर्या वर्णन करून सद्यः कालातील दिनचर्येचे महत्व स्पष्ट करा.
Describe Dincharya procedure and its importance in present era.
- त्रयोपस्तंभ वर्णन करून आहारविषयी सविस्तर माहिती वर्णन करा.
Write Trayopstambha and describe "Ahara" in details.
- अष्टांग योगाचे स्वास्थ्य रक्षणार्थ महत्व वर्णन करा.
Importance of "Ashtang Yoga" in preventive aspects of Health.
- आसन स्थितीचे प्रकार वर्णन करून गोमुखासन व पवनमुक्तासन कृती व फायदे लिहा.
Describe the types of Aasan Posture and write on procedure and advantages of Gomukhasana and Pavanmuktasana.

Second B.A.M.S. (2010) / Third B.A.M.S. (2012)/(2017)
Examination, Summer - 2023 (Phase - III)
SWASTHAVRITTA AND YOGA - II

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]
Short answer question (**any five** out of **six**) :
- a) शीतला, रोहिणी, आंत्रिक ज्वर यांचे संचयकाळ लिहा.
Mention incubation period of Chicken pox, Diptheria, Typhoid.
 - b) आशा टीप लिहा.
Write in brief about 'ASHA'.
 - c) शांतीस्तंभ वर्णन करा.
Tower of silence - explain.
 - d) गर्भनिरोधक गोळ्या.
Oral Contraceptives pills.
 - e) रॉकफेलर फाऊंडेशन
Rockfellar Foundation.
 - f) घनकचरा (अपद्रव्य) उत्पत्ती स्रोत लिहा.
Mention sources of solid waste.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven) :

- मलाद्वारे प्रसारित होणाऱ्या व्याधींची नावे लिहा.
Enlist the names of diseases borne by feco-oral route.
- राष्ट्रीय लसीकरण कार्यक्रम लिहा.
Explain National immunisation programme.
- हिस्टोग्राम.
Histogram
- एपिडेमियोलोजिकल ट्रायड.
Epidemiological triad.
- औपसर्गिक रोगांची व्याख्या लिहून आयुर्वेदोक्त संक्रामक व्याधींची नावे सांगा.
Define Aupasargik Roga and enlist the names of Sankramak Vyadhis.
- आमवात व्याधीचे पथ्यापथ्य आहार विहार लिहा.
Describe Pathya - Apathya (do's - don't's) related to diet and behaviour in Aamwat.
- भौतिक विसंक्रमण पद्धती लिहा.
Explain Physical disinfectants.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

- सुश्रूतोक्त जलाच्या अशुद्धिची कारणे व जलाचे षट्दोष सांगून जलाचे यांत्रिक (जलद) निस्यंदक वर्णन करा.
Explain sources of impurities in water according Aacharya Sushrut, enlist six doshas of water and explain Rapid sand filter method for water purification.
- रुग्णालयातील अपद्रव्य व्यवस्था विस्तृत वर्णन करा.
Explain in detail Biomedical Waste management in Hospital.
- राष्ट्रीय एड्स नियंत्रण कार्यक्रम लिहा.
Explain national AIDS control programme.
- मातृ शिशू कल्याण कार्यक्रम भाग 1 वर्णन करा.
Explain Reproductive child health Part I programme.

